

Reg. č. 45

Ústavní soud ČR
usnesení sp. zn. I. ÚS 1219/15
ze dne 22. 12. 2015

Důsledky zrušení exekučního titulu

Předpisy:

Listina základních práv a svobod (čl. 11, 36)

Judikatura:

nález Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 594/10

rozhodnutí velkého senátu Nejvyššího soudu sp. zn. 31 Cdo 958/2012

usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 402/2014

Pokud oprávněný podal návrh na nařízení exekuce na podkladě vykonatelného exekučního titulu, který byl zrušen, což vedlo k zastavení exekuce, nelze vyvodit zavinění oprávněného na zastavení exekuce a uložit mu náhradu nákladů řízení povinnému.

Ústavní soud rozhodl o ústavní stížnosti stěžovatelky M. L. proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 5. 3. 2015, sp. zn. 20 Co 267/2014, a proti výroku II. usnesení soudního exekutora JUDr. T. V. ze dne 26. 3. 2014, čj. xxx, tak, že ústavní stížnost se odmítá.

Odůvodnění:

1. Ústavnímu soudu byla dne 24. 4. 2015 doručena ústavní stížnost proti v záhlaví označeným rozhodnutím obecného soudu a soudního exekutora o náhradě nákladů řízení o exekuci. Tato rozhodnutí stěžovatelka požadovala zrušit pro tvrzený zásah do ústavně zaručených práv na ochranu vlastnictví podle čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny.

2. Usnesením Krajského soudu v Brně z 5. 3. 2015, sp. zn. 20 Co 267/2014, bylo výrokem I. potvrzeno usnesení soudního exekutora JUDr. T. V. ze dne 26. 3. 2014, čj. xxx, kterým byla ve výroku I. zastavena exekuce a ve (odvolání napadeném) výroku II. bylo rozhodnuto o náhradě nákladů exekučního řízení tak, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo. Odvolacím soudem pak bylo ve výroku II. shodně rozhodnuto o nákladech odvolacího řízení.

3. Soudním exekutorem a obecným soudem bylo konstatováno, že stěžovatelka jako povinná nemá proti oprávněné právo na náhradu nákladů exekučního řízení, neboť oprávněná nenesla zavinění na zastavení exekuce (ač podle odvolacího soudu vymáhala splnění povinnosti z nezpůsobilého exekučního titulu, rozhodčího nálezu s neplatnou rozhodčí doložkou). Oprávněná nezačala vymáhat povinnost uloženou rozhodčím nálezem formou exekuce bezdůvodně a bez zachování požadavku řádné opatrnosti.

4. V ústavní stížnosti bylo argumentováno nesprávným právním posouzením otázky náhrady nákladů exekučního řízení ze strany soudního exekutora a obecného soudu, kterými bylo postupováno v rozporu se soudní judikaturou (mj. s rozhodnutím Nejvyššího soudu ze dne 14. 5. 2014, sp. zn. 21 Cdo 402/2014). Stěžovatelka namítala, že oprávněná zavinila zastavení exekuce, neboť v obsahu spotřebitelské smlouvy byla dohodnuta neplatná rozhodčí doložka, a rozhodčí nález byl tedy od počátku nezpůsobilým exekučním titulem. Oprávněná tak podala návrh na nařízení exekuce bezdůvodně a nezachovala požadavek postupu ve věci s opatrností. Stěžovatelka je proto jako povinná nadána proti oprávněné právem na náhradu nákladů exekučního řízení.

5. Ústavní soud je podle čl. 83 Ústavy ČR soudním orgánem ochrany ústavnosti. Není součástí soustavy obecných soudů, a proto není povolán k instančnímu přezkumu soudních rozhodnutí. Samotný postup v řízení, hodnocení skutkového stavu, výklad a aplikace podústavního práva jsou úlohou obecných soudů nebo jiných státních orgánů. K zásahu do činnosti orgánů veřejné moci je

Ústavní soud oprávněn, pokud svými rozhodnutími porušily ústavně zaručená práva či svobody účastníka řízení. Rozměru zásahu do základních práv nebo svobod ovšem dosahuje toliko interpretace a aplikace práva, která byla provedena ve výrazném rozporu s principy spravedlnosti.

6. Pochybení obecného (odvolacího) soudu a soudního exekutora s ústavní intenzitou není Ústavním soudem ve věci spatřováno. Rozhodnutí o neuložení povinnosti oprávněné nahradit povinné (stěžovatelce) náklady exekučního řízení pro neexistenci zavinění na zastavení exekuce nevybočuje z ústavních kautel.

7. Výklad práva obecným soudem a soudním exekutorem nedosáhl (svým odůvodněním) v právní otázce náhrady nákladů řízení rozměru nezbytného k zásahu Ústavního soudu. Napadená rozhodnutí o nákladech exekučního řízení lze proto pokládat za ústavně konformní. Orgány veřejné moci postupovaly v předmětné věci ústavně souladně a neporušily zásady spravedlivého procesu.

8. Samotný nesouhlas stěžovatelky s právním posouzením případu nemohl bez dalšího založit opodstatněnost názoru o porušení základních práv.

9. Ústavní soud konstatuje, že soudní exekutor i krajský soud odůvodnili právní závěr o tom, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů exekučního řízení, dostatečně, a nikoliv protiústavně. Ústavní soud v nálezu ze dne 19. 8. 2010, sp. zn. II. ÚS 594/10, např. vyslovil názor, že pokud oprávněný podal návrh na nařízení exekuce na podkladě vykonatelného exekučního titulu, který byl zrušen, což vedlo k zastavení exekuce, nelze vyvodit zavinění oprávněného na zastavení exekuce a uložit mu náhradu nákladů řízení povinnému.

10. V posuzované věci se lze ztotožnit s právním názorem krajského soudu, že oprávněné není možno hodnotit k tíži (a vytknout jí, že nezachovala řádnou míru pečlivosti a přistoupila k bezdůvodnému vymáhání uložené povinnosti), že v době podání návrhu na nařízení exekuce nepředvídala změnu rozhodující judikatury Nejvyššího soudu, k níž došlo až rozhodnutím velkého senátu ze dne 10. 7. 2013, sp. zn. 31 Cdo 958/2012. V tomto rozhodnutí Nejvyšší soud dovodil, že rozhodce určený na základě absolutně neplatné rozhodčí doložky nemá k vydání rozhodčího nálezu pravomoc, a exekuci vedenou na podkladě takového exekučního titulu je nutno zastavit.

11. Ústavní soud proto ústavní stížnost mimo ústní jednání podle § 43 odst. 2 písm. a) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, pro zjevnou neopodstatněnost odmítl.